

בסיסמאות חיות ובאבנים קרות

בקרבת קולנוע אלנבי נוספו לקריאות הגנאי גם אבני ריצוף שהועברו שם לתיקוף הכביש. מכונות הרם-קול הגבירה לפתע את מהירותה, המקה מתחום מטר האבנים. מאחוריה געש הקרב. ידי-דים ולא-ידידים ידו אבנים זה בזה, אמבולנסים של מגן דוד אדום אספו את חפצותם משני המחנות. המנהיגים ירדו מהמכונות, צעדו בראש התה-לוכה לעבר בנין הצירות הסובייטיות בשדרות רייטשולד. הם נכנסו לתוך הבנין, ואילו המפגינים ומתנגדיהם הצטופפו בשאון גובר כרחוב. קריאות: „סטא-לין! סטא-לין!“ התערבו עם קריאות: „אורן! אורן!“

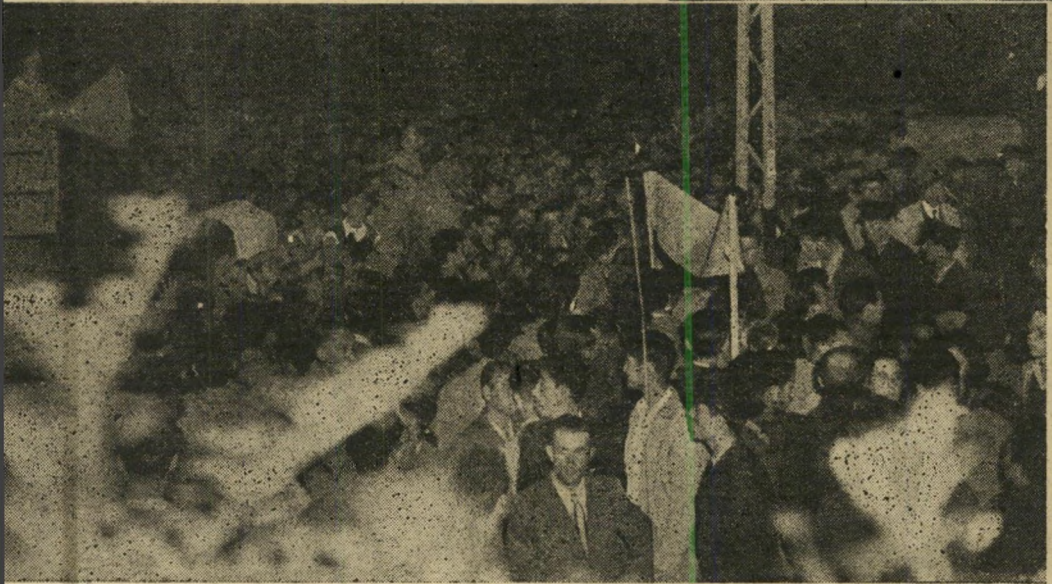
לכסוף הכריז הרם-קול: „אנו נסיום את ההפגנה בשירת „התקוה“. דממה מזרח השתלטה במקום. כעבור כמה דקות נשמעו קולות צעירים בוקעים מאחת הפינות. זאת לא היתה „התקוה“. הקולות שרו: „וקא-טיו-שקה אז יצאה לשוה...“ לכסוף נפתח שער הכרוז הירוק של הצירות והמנהיגים הופיעו בארשת פנים רצינית: יעקב חזן, ישראל ברזילי, בנטוב, ולכסוף: משה פנה כמעיד שחור, מגורד זקן, סיגריה וכיית-עישון בפיו. „הכרים“ הכריז בקול עיף, „הציר בקשני להודיעכם כי הוא מבין לדגשותינו. נסיום בשירת התקוה.“ חפעם שרו את „התקוה“.

השומרים האישיים. תופעה מיוחדת היו שומרי האישים של סנה. בלס: עמיקם גורביץ (למעלה) הנראה מימינו לסנה.

בשעות הבוקר, כאחד מימי השבוע שעבר, הילקו צעירים לובשו חודצות כחולות פתקים קטנים לעזבדים במרכז תל-אביב: „היום, בשעה 4.30 תערך הפגנה נגד התנגשות המרור בצירות הסובייטית. הליגה ליידידות ישראל-ס.ס.ס.ר.“

לפני השעה הקבועה כבר הצטופפו מאות בני-קודת היציאה של ההפגנה, כביכר מוגרבי. היה ברור כי לא תהיה זאת תהלוכה שקטה: בכל פינה החליפו קבוצות קריאות גנאי וגירוסים. כאשר הופיעה מכונת משא קטנה שנשאאה רם-קול וכמה ממנהיגי הליגה, היתה כבר האווירה מתוממת. המ-כונת זזה כרחוב אלנבי ומאחוריה המפגינים, נושאי סיסמאות הידידות. על המדרכות עמדו הלא-ידידותיים. לקריאות: „ברית המועצות הציגה את המדינה! תחי הידידות עם ברית המועצות!“ השיבו מן המדרכות: „אורן! אורן! כוז לכוגדים!“

נקודת היציאה. בכיכר שלפני קולנוע מוגרבי התארגנו המפגינים, אך טרם יצאו לדרך כבר החלו החיכוכים ורויכוכים אשר נועדו להסתיים, כעבור דקות ספורות, בהתנגשות דמים רצינית, הראשונה מסוגה מקום המדינה. המפגינים ומתנגדיהם היו בני כל הגילים — נערים וזקנים. המשותף לכולם: חמימות מוח וקולניות.

סיסמאות בלידה. לפני הצירות הסובייטית נעצרו ההפגנה. משך קרוב לשעה חזרו המפגינים על הסיסמאות שהושמעו ברם-קול מעל גבי מכונת משא קטנה. המפגינים היו מגוונים ביותר